

Metoderapport

Fra: Eli J. Haugen, journalist i Hamar Arbeiderblad
Grønnegata 64, 2317 Hamar

Avgangen var brå og velregissert, men i kulissene var ikke alt like rosenrødt: Her er den hemmelige avtalen som sikrer Christl Kvam etterlønn

Saken ble publisert på HA 9. september 2022 og på papir 10. september 2022.

<https://www.h-a.no/avgangen-var-bra-og-velregissert-men-i-kulissene-var-ikke-alt-like-rosenrodt-her-er-den-hemmelige-avtalen-som-sikrer-christl-kvam-etterlonn/s/5-139-6591>

Saken førte til flere oppfølgingsaker, blant annet disse:

Holdt igjen politikerne, men saken ble aldri gjort kjent: – Mange eksempler hvor et organ finner det bedre å legge lokk på saken <https://www.h-a.no/holdt-igjen-politikerne-men-saken-ble-aldri-gjort-kjent-mange-eksempler-hvor-et-organ-finner-det-bedre-a-legge-lokk-pa-saken/s/5-139-7434>

Slik oppfattet politikerne Kvam-konflikten: – Vi reagerte på situasjonen i femte etasje, der ledelsen sitter, at det begynte å bli få folk der <https://www.h-a.no/slik-oppfattet-politikerne-kvam-konflikten-vi-reagerte-pa-situasjonen-i-femte-etasje-der-ledelsen-sitter-at-det-begynte-a-bli-fa-folk-der/s/5-139-7974>

Metoderapport

Daværende kommunedirektør Christl Kvam i Hamar kommune gikk overraskende av på dagen som kommunedirektør i det siste kommunestyremøtet før sommeren. Kvam tiltrådte som kommunedirektør i Hamar kommune i september 2019. Da kom hun fra stillingen som statssekretær i arbeids- og inkluderingsdepartementet. Før det var hun både fylkesmann i Oppland og regiondirektør i NHO Innlandet, og hadde hatt andre høytstående stillinger i privat og offentlig virksomhet.

Da Kvam overraskende sluttet var ikke undertegnede journalist til stede i møtet, siden jeg da hadde gått i ferie. I møtet ble avgangen framstilt som tilforlatelig og gemyttlig, og at avgangen skjedde fordi Kvam hadde fått ny jobb som regiondirektør for Mattilsynet.

Det kom et tips til redaksjonen på ettersommeren, om at avgangen slett ikke var like tilforlatelig som det ble framstilt for offentligheten.

Jeg hadde allerede stusset på at det på sakslista til det aktuelle møtet i kommunestyret var satt opp en u-off-sak med tittel «Avtale». I protokollen het det at:

*«Hamar kommunestyre godkjenner avtale mellom Hamar kommune og Christl Kvam.
De økonomiske konsekvensene av avtalen dekkes gjennom å belaste disposisjonsfond 81209.»*

Den omtalte avtalen var ikke vedlagt i saken.

Jeg begynte med å be om innsyn i saken/avtalen, noe som tok litt tid å få avklart. Jeg startet med ordinær journalistisk metode med intervju med åpne og lukkede kilder, og skjønnte ganske raskt at her

lå det mer under. Jeg snakket med et bredt utvalg av kilder fra ulike kretser og nivåer. Å få noen til å si noe særlig offentlig, var vanskelig i den innledende fasen noe som jo er forståelig nok.

Kilder på ulike nivåer bekreftet at det hadde vært vanskelige samarbeidsforhold mellom kommunedirektør og øvrig administrasjon over en tid, samt mot politisk nivå.

Det hadde også kommet fram i tidligere mediasaker i HA at forholdet mellom kommunedirektøren og noen av kommunens fagforeninger var heller kjølig, noe det var mulig å få bekreftet fra flere hold.

Jeg har dekket Hamar kommune med fokus på det politiske og forvaltningsmessige i mange år, og profitterte på stort kildenettverk og langsiktig kildepleie. Det var avgjørende for å stille riktige spørsmål til de åpne kildene, og få bekreftet de faktiske forhold fra flere kilder.

At jeg ved Kvams tiltredelse i 2019 hadde sikret meg hennes arbeidskontrakt, var selvsagt også nyttig i denne situasjonen. Da var det bare å gå tilbake der og se etter hva som var avtalt mellom arbeidstaker og arbeidsgiver i situasjoner hvor det ble oppfattet at det var mangel på samsvar mellom mål og resultater.

Jeg ba om innsyn i kommunedirektørens lønn på tidspunktet for avgang, og hennes nye lønn i den nye jobben. Etter hvert besluttet kommunen å gi innsyn i avtalen som var inngått med tidligere kommunedirektør, hvor det framkom at kommunen gikk inn og dekket mellomlegget mellom kommunedirektør-lønn og ny lønn som regiondirektør i Mattilsynet, dvs. 550.000 kroner. I og for seg ikke så mye penger, men hvorfor gi etterlønn til en kommunedirektør som går fra jobben frivillig?

Ordføreren var den som ga de offisielle kommentarene i sakens anledning. Hans agenda var innledningsvis å avdramatisere avgangen. Etter hvert ga han en kommentar som var veldig generell, men avtalen som vi hadde fått innsyn i i sin helhet talte jo sitt tydelige språk. Vi publiserte også avtalen slik den ble inngått.

Den avgåtte kommunedirektøren selv fikk anledning til å gi tilsvarende, noe hun avsto å gi.

Saken viser viktigheten av lokale mediers vaktbikkje-funksjon, og at det ble forsøkt å legge lokk på bruk av skattebetalernes penger. Dette er informasjon som offentligheten har krav på. Da jeg jobbet med saken gikk jeg konsekvent etter dokumenter for å ha som base for å stille spørsmål og nødvendig ryggdekning.

Saken fikk svært god lesning i HA-målestokk, og genererte mange salg.